

Verslag Politiek debat Zeeheldenkwartier op 4 maart 2019

Het politiek debat in het Zeeheldenkwartier wordt elk jaar georganiseerd door bewonersorganisatie De Groene Eland.

Namens de politieke partijen zijn aanwezig:

CDA: Danielle Koster
D66, Marieke van Doorn
GroenLinks: Maarten de Vuijst
Groep de Mos/Hart voor Den Haag: William de Blok
HSP: Joris Wijsmuller
PvdA: Willem Minderhout (Statenlid/kandidaat Provinciale Staten)
PvdD: Robert Barker
SP: Rick Hoefsloot
VVD: Ayse Yilmaz

Voorzitter van de avond: Ludo Geukers

Verder aanwezig: namens het bestuur van De Groene Eland: Els Kruik, Laurens Schrijnen, Guine Moerman.
en allen die op de presentielijst staan.

Ludo Geukers, voorzitter van het debat, heet allen welkom.

Stemverklaring/-advies van alle partijen voor de Provinciale Staten verkiezingen.

PvdD: staat voor duurzaamheid, groen en dierenwelzijn, onderwerpen die ook bij de Provinciale Staten relevant zijn, want daar wordt beslist hoe de leefomgeving wordt ingericht en waar OV of wegen komen. De PvdD wil geen wegen of bebouwing in het groen, kiest voor duurzaam vervoer, wil natuurgebieden beter met elkaar verbinden en is tegen het toestaan van megastallen en de jacht. De Haagse kandidaat voor de Provinciale Staten staat op nr 2.

D66: gaat voor kennis van zaken en ervaring. Lijstaanvoerder Ria Oosterhof heeft als grande dame van D66 veel ervaring als raadslid en burgemeester. Nr. 2 op de lijst is Kirsten Willekeshuis, energietransitie expert. D66 staat voor een klimaatneutraal Zuid-Holland in 2050 en zet hiervoor in op het innovatieve bedrijfsleven waarover Zuid-Holland beschikt, het Westland en startups. Sinds D66 in de Provinciale Staten zit, is de partij bezig met het versnellen van de duurzaamheidsmaatregelen en staat de provincie als 2^e op de ranglijst v.w.b. de vorderingen op duurzaamheidsgebied.

CDA: Namens CDA staat ras-Hagenaar Michel Rogier op plek 3 van de kieslijst. Als iemand de provincie wat dichter naar de stad kan halen, is dat Michel Rogier. Hij heeft beloofd om 3 dingen te regelen: afstemming van de woningmarkt door betere afspraken met de randgemeenten te maken zodat zij ook 30% sociale woningbouw per jaar bouwen, evenals Den Haag, de bereikbaarheid en het Klimaatakkoord. Michel was een van de Haagse afgevaardigen in de MRDH-commissie en heeft zich daar ingezet voor de Haagse belangen.

SP: heeft Marije van Hell, kandidaat voor de Provinciale Staten, meegenomen. Stemmen op de SP is van belang omdat de Provincie een rol zal spelen in de energietransitie. De SP wil dat deze op een rechtvaardige manier tot stand komt en niet door alleen de inwoners te laten opdraaien voor de kosten. De vervuiler moet betalen. Een stem voor de SP in de Provinciale Staten is indirect een stem voor de 1^e kamer.

GroenLinks staat voor 3 dingen: een duurzame, groene en eerlijke provincie. GroenLinks wil dat de provincie een steentje bijdraagt aan het klimaat door in te zetten op het isoleren van huizen en de huizen van het gas af te halen, ervoor te zorgen dat het strand 'groen' blijft zodat de bewoner kan genieten van deze bijzondere natuur en dat de provincie een eerlijke rol speelt bij het OV door het betaalbaar te houden of betaalbaarder te maken.

VVD: namens de VVD staat Jeroen van Dijken op de kieslijst van de Provinciale Staten. Hij gaat inzetten op betaalbare, duurzame en goed bereikbare woningen in de stad. De VVD wil de bewoners niet lastigvallen met onnodige regels. Toen Jeroen van Dijken in de raad zat, heeft hij ervoor gezorgd dat het plaatsen van een steiger rondom een huis eenvoudig met een digitale melding kan worden geregeld.

Hart voor Den Haag: doet niet mee aan de Provinciale Staten verkiezingen. Stemadvies: stem op 50-Plus of stem op Michel Rogier die de buurgemeenten wil stimuleren om ook 30% sociale woningbouw te realiseren. Hart voor Den Haag is er ook voor dat er rondom de stations wordt gebouwd en niet nog meer in reeds bestaande wijken en vindt het een goed idee dat de wethouders de stadsdelen gaan bezoeken.

PvdA: is groen, sociaal en pragmatisch en is voor duurzaamheid. Hoewel de PvdA al 8 jaar in de oppositie zit, heeft de partij vanuit deze positie veel voor elkaar gekregen, bv. dat de OV-tarieven in de regio het laagst zijn en dat de provincie weer instrumenten gaat gebruiken om de prestaties op volkshuisvestingsgebied te meten. De PvdA attendeert de aanwezigen er nog eens op dat je op 20 maart ook stemt voor het Waterschap en dat de gedeputeerden stemmen voor de 1^e kamer.

HSP: De HSP is een lokale partij, dus doet niet mee aan de verkiezingen voor de Provinciale Staten. De positie van Den Haag als grote stad in de provincie is lastig. Een grote stad heeft zelf ook sturing aan investeringen in de regio, dus vanuit dat perspectief kan je de Provincie beter afschaffen. Maar nog belangrijker is het om altijd te stemmen, want dit is een grondrecht. Ook de provincie maakt keuzes en besteedt daar gemeenschapsgeld aan. Het stemadvies zou ergens tussen GroenLinks, PvdA en PvdD komen te liggen.

Wat is er terechtgekomen van de toezeggingen van de partijen in 2018 m.b.t. het Zeeheldenkwartier?

De PvdD wilde af van het stenen tijdperk ten gunste van meer groen in de wijk. Wat heeft de PvdD hieraan gedaan?
PvdD heeft geageerd tegen het kappen van bomen ten behoeve van allerlei projecten zoals de vernieuwing van de Veenkade en Toussaintkade. Recent is de PvdD met een initiatief gekomen waarbij de bewoners kunnen aangeven welke plekken versteend zijn, waarop de gemeente aangeeft op welke plaatsen er vergroening mogelijk is.

De SP wilde zich in 2018 richten op betere zorg. Wat is hiervan terechtgekomen?

SP is tegen de sluiting van het Bronovo, omdat dit de bereikbaarheid van de zorg vermindert. De concentratie op het Westeinde Ziekenhuis zal de aanrijdtijden van de ambulance geen goed doen. De SP ijvert ervoor om de zorg meer naar de buurt te halen door de thuiszorg anders aan te pakken en niet te indiceren op prestatie, maar op de zorg die iemand nodig heeft. Hanne Drost van de SP-fractie werkt aan een concept voor een Zorgbuurthuis, om goede voorzieningen naar de buurten te brengen.

Groep de Mos wilde werken aan de leefbaarheid van Den Haag en was daarom voor de leefbaarheidstoets

Hart voor Den Haag zegt dat er een concept voor de leefbaarheidstoets is gemaakt in Bezuidenhout en dat deze ook wordt uitgerold in de Binckhorst. Daar waar omgevingsplannen worden gemaakt zal de leefbaarheidstoets er een onderdeel van worden. Voor kleinschalige projecten, zoals het splitsen van woningen, is de woonagenda van toepassing. Hoe de leefbaarheidstoets in de praktijk wordt meegenomen is de spreker nog niet bekend.

De PvdA wilde inzetten op meer betaalbare woningen. Wat betekent dit voor het ZHK?

PvdA: Martijn Balster is bezig met de verhuurdersvergunning, die malafide verhuurders buitenspel moet zetten. De huidige Woonagenda zet in op het gebied rondom de stations. Wat dit voor het Zeeheldenkwartier betekent, is niet direct duidelijk. In het Zeeheldenkwartier stijgen desondanks de huizenprijzen. Het Zeeheldenkwartier is een echte starterswijk en de aanwezigheid van jongeren en studenten maakt de wijk ook levendig. Voor het Zeeheldenkwartier is het van belang om speculatie van 1^e kopers tegen te gaan, zodat huizen niet meteen worden doorverkocht als beleggingsobject maar gewoon bewoond gaan worden.

D66 beloofde vorig jaar om de stoepen toegankelijker te maken voor mensen die minder mobiel zijn.

D66 heeft hier veel aandacht voor gevraagd en heeft er mede voor gezorgd dat de nieuwe tramhaltes voor de brede tram goed toegankelijk zijn voor mensen met een rolstoel/scootmobiel/kinderwagen, etc.

GroenLinks wilde actie ondernemen om de jeugd meer kansen te geven door een beter jeugdbeleid

GroenLinks: dit is een aandachtspunt voor het nieuwe college, want 1 op de 5 kinderen leeft in armoede. GroenLinks is er trots op dat de formatie tot een goed einde is gebracht en dat de Ooievaarspasregeling intact is gebleven. Hierdoor kunnen kinderen uit 'arme' gezinnen in elk geval goedkoop sporten.

De HSP wilde meer burgerparticipatie en meer invloed van de bewoners.

HSP: brengt dit punt bij alle stappen die het college zet onder de aandacht. Het college bezoekt de wijken, maar het bouwbeleid wordt helemaal geconcentreerd rondom de stations. De bewoners worden daar niet in gekend en je ziet een

terugval naar het aanpakken van stadsontwikkeling met grote ontwikkelaars. De HSP/Peter Bos volgt deze gang van zaken kritisch en hamert erop dat de bewoners meer bij de planvorming worden betrokken.

CDA wilde meer inzetten op gezinnen en zorgen voor meer eengezinswoningen in het Zeeheldenkwartier

CDA: heeft vorig jaar onderzocht waarom gezinnen de stad verlaten. Daar kwamen punten uit als verloedering op straat, met jonge kinderen liever in een groenere wijk wonen, normen en waarden (omgangsvormen in de stad zijn harder dan daarbuiten). Het CDA heeft vóór het tegengaan van woningsplitsing gestemd, m.n. in dichtbebouwde wijken en diende moties in om de bestaande woningvoorraad te sparen, zodat gezinnen in de stad kunnen blijven. Het CDA vindt dat het college wel wat meer vaart mag zetten achter het handen en voeten geven van de in Bezuidenhout ontwikkelde LER (= Leefbaarheids Effect Rapportage = leefbaarheidstoets).

VVD wilde de stad mooier maken, verloedering tegengaan en wat kapot is repareren.:

VVD: vindt het ZHK nog steeds een van de mooiste wijken van de steden. De terrassen in de Prins Hendrikstraat zorgen voor leefbaarheid en een veilig gevoel. De parkeergelegenheid, de veiligheid van de Zoutmanstraat, de bijplaatsingen bij de Oracs en het behouden van eengezinswoningen in de wijk zijn wel punten van aandacht. Positief is dat ondernemers en bewoners goed samenwerken. De VVD is voor het behoud van de parkeergarage, wil het probleem van bijplaatsingen aanpakken en vindt dat er nog een afvalsorteerstraatje in de Zorgvlietstraat moet komen. De wethouder heeft veel aan het weesfietsenprobleem gedaan. Spreekster zelf heeft de overconcentratie van coffeeshops in de wijk aangekaart en is van plan om hier de komende periode verder aandacht voor te vragen.

Gerichte vragen over onderwerpen die in de wijk spelen

Bouwprojecten een vergunning geven d.m.v. een kruimelonthefing (Roel Bosch Reitz)

Roel Bosch Reitz, bewoner van de Trompstraat is een eenmansactie begonnen tegen het nieuwbouwplan in de Trompstraat en met name tegen het vergunnen van dergelijke projecten o.b.v.. een kruimelregeling. Bewoners hebben de indruk dat de kruimelregeling bovenmatig vaak wordt gebruikt. Het bestemmingsplan is nog steeds landelijk van kracht. Bewoners en stadsbestuur hebben hun best gedaan om erin te zetten wat het stadsbestuur en de burgers willen voor de stad. De kruimelregeling is bedoeld voor uitzonderingen. Als deze steeds wordt ingezet, verkrumelt de grip op de ontwikkelingen in de stad bij bestuur, politie en burgers. Het bestemmingsplan is een afspraak tussen het bestuur en de bewoners van de stad. Als het bestuur de afspraken telkens schendt, verdwijnt het vertrouwen van burgers in het bestuur.

CDA: signaleert dat de gemeente vergunningaanvragen vaak veel te laat publiceert, zodat er maar weinig tijd voor de burger overblijft om te reageren. Voor het plan voor Lifoka werd door de aanvrager een verkeerd huisnummer opgegeven, zodat pas later bleek dat het om de Lifokadrukkerij ging. Het CDA heeft vragen over het plan gesteld omdat er heel dicht op bestaande woningen zou worden gebouwd.

PvdA: vindt dat dit te maken heeft met de bestuursstijl. Zoals het nu werkt, moet de burger in beroep gaan tegen een besluit en staat zodoende al met 1-0 achter. Dit leidt niet altijd tot een bevredigend resultaat. Een voorbeeld was de Theresiakerk die bijna werd verpatst aan een ontwikkelaar. Een betere volgorde zou zijn als het stadsbestuur eerst met de wijk in gesprek gaat over de mogelijkheden voor zo'n pand.

HSP: zegt dat de procedure wettelijk is bepaald door de rijksoverheid. Wijzigingen in het bestemmingsplan hebben grote impact en dan stuit je op de beperkingen van de wet. De gemeente probeert er met planuitwerkingskaders voor te zorgen dat de indiener van het plan in een zo vroeg mogelijk stadium met de omgeving in gesprek gaat. Volgens de HSP mag dit wel meer stevigheid krijgen. Peter Bos werkt aan moties om dit te bewerkstelligen.

De voorzitter wijst erop dat B&W geen kruimelonthefing hoeft te geven. Het is een keuze.

HSP: beaamt dat dit een bestuurlijke afweging is. Als de bestuurder er niet bovenop zit, gaan de ambtenaren verder met het plan.

PvdD: Het probleem is dat het bestuur te snel meegaat met plannen van ontwikkelaars, terwijl de burger het bestemmingsplan ziet als een afspraak tussen burger en bestuur. Het is de vraag waarom het plan van de ontwikkelaar voorgaat op wat de burger wil. Het stadsbestuur zou het bestemmingsplan en de wensen van de burger zwaarder kunnen laten meewegen door minder snel een vergunning te verstrekken en de burgers eerder bij het plan te betrekken. Henk Boenders signaleert dat DSO juist meedenkt met de ontwikkelaar en hoe hij zijn plan het best kan inkleden zodat het aan de vereisten voldoet. Bv. door parkeerplaatsen bij het plan te betrekken die al bij een ander gebouw horen.

VVD: is het eens met het CDA dat het belangrijk is om de omgeving mee te nemen bij het toetsen of een plan een vergunning kan krijgen en dat het niet goed is om het bestemmingsplan onderuit te halen. Het is wel zo dat een bestemmingsplan heel lang geldig is, terwijl de omstandigheden intussen veranderen, en het lang duurt om het bestemmingsplan aan te passen. Je wilt de stad ook niet op slot zetten.

Henk Boenders zegt dat het Prins Hendrikplein de bestemming groen heeft, terwijl er nu het ene na het andere terras wordt vergund met een kruimelonthefing voor 10 jaar. Hiervoor is deze niet bedoeld.

SP: vindt de kruimelregeling een draak. Erik Smaling heeft zich er in de 2^e kamer tegen verzet, omdat de regeling bruikbaar blijft als de Omgevingswet wordt ingevoerd. De burger heeft de mogelijkheid om de gebiedsregisseur in te zetten om te bemiddelen tussen projectontwikkelaar en omgeving. De gebiedsregisseur kan een pro-actieve rol spelen en heeft zeker slagkracht als hij zich gedekt weet door een bestuurder die de werkdruk met hem deelt.

De voorzitter: De Groene Eland heeft gevraagd of er bewoners mogen aanschuiven bij HIT team waar ontwikkelaars hun plannen aan de gemeente presenteren of, als dat niet kan, DGE globaal kan worden geïnformeerd over de plannen. Het is begrijpelijk dat projectontwikkelaars niet willen dat hun project wordt afgeblazen als het al bijna is uit-ontwikkeld, maar net zo begrijpelijk is dat bewoners graag in een vroeg stadium bij een plan betrokken willen worden. B&W kan onder de Omgevingswet overigens ook een besluit nemen dat afwijkt van deze wet. De Raad wordt dan buitenspel gezet.

GroenLinks: vraagt of er cijfers bekend zijn over het aantal kruimelvergunningen en stelt voor om daar met de partijen die hier aan tafel zitten, gezamenlijk schriftelijke vragen over te stellen. Ook de vraag over de gebiedsregisseur kan gesteld worden. **Actie: GroenLinks**

In de Binckhorst is een omgevingsplan vastgesteld waar het college en de projectontwikkelaar niet van kunnen afwijken. Met het omgevingsplan is het ook mogelijk om te salderen.

Bewoner: Het komt ook voor dat een ontwikkelaar een vergunning krijgt voor een plan en vervolgens een ander plan gaat uitvoeren. Dit is bijvoorbeeld het geval bij museum voor communicatie. Het college zegt dan in eerste instantie dat ze gaan handhaven, maar na overleg tussen gemeente en ontwikkelaar/eigenaar, zonder de burgers uit de buurt, besluit het college het plan alsnog te legaliseren. De bewoners staan dan tegenover de gemeente en een onbetrouwbare ondernemer. Wat gaat de raad hieraan doen? .

HSP: Er zijn raadvragen over gesteld. En toen de casus van het museum voor communicatie in het nieuws kwam heeft Peter Bos schriftelijke vragen gesteld, die nog niet zijn beantwoord. Hier komt nog een debat over. HSP zal de bewoners op de hoogte houden.

Hart voor Den Haag: attendeert erop dat participatie van de omwonenden onderdeel is van de Omgevingswet. De gemeente moet dan de mening van omwonenden meenemen in de vergunningverlening,

CDA vindt het te ver gaan dat het college achteraf iets gaan legaliseren. Het college ondermijnt hiermee zijn betrouwbaarheid als bestuur. De gemeenteraad zal hier zeker iets over zeggen. In het verleden is dit met succes gedaan bij het plan om een 9-laags appartementencomplex in het groen te bouwen. Joris Wijsmuller, destijds wethouder, heeft ervoor gezorgd dat dit niet doorging. Bestuurders moeten beter voor de stad opkomen en geen 2^e keer in zee gaan met een projectontwikkelaar die niet in het belang van de stad handelt.

VVD: vindt het jammer dat tijdens de discussie ook de Israëlische ambassade is genoemd, want mede dankzij de regels voor monumentale panden is de ambassade er niet gekomen. Bij de vuurtorenweg die is genoemd, was er weer een andere wethouder bij betrokken.

HSP: Bij de wisseling van de wacht heeft de gemeenteraad een afspraak gemaakt met Karsten Klein, die niet is nagekomen. Peter Bos heeft naar aanleiding daarvan moties ingediend die de gemeenteraad had kunnen steunen, maar dat heeft de raad niet gedaan.

VVD en Groep de Mos hebben in 2017 voorgesteld om de kruimelregeling niet te misbruiken. Dit voorstel is niet gesteund door een aantal partijen die hier ook aanwezig zijn.

HSP: Dat was omdat er toen nieuw beleid werd ontwikkeld voor woningsplitsing en kamerverhuur en de vraag of daar strengere regels voor zouden gaan gelden. De motie is niet aangenomen omdat deze op het verkeerde moment kwam.

Vragen uit de zaal

Guine Moerman vraagt om meer groen en open plekken in de wijk, waar kinderen buiten kunnen spelen. Iedereen vindt het Zeeheldenkwartier een leuke wijk waar veel is te doen, maar de bewoners zien ook dat er in de komende jaren 600 (voornamelijk kleine) woningen bij komen in de Trompstraat, Zorgvlietstraat, Zoutmanstraat en op de plek van de Schoenmakersvakschool. De wijk lijkt bijna aan zijn eigen succes ten onder te gaan. De bewoners maken zich zorgen over de leefkwaliteit.

CDA: deelt deze zorgen. Het CDA is er tegen dat er steeds meer terrassen op het Prins Hendrikplein komen en signaleert dat er ook elders in de wijk veel terrassen zijn, terwijl het Zeeheldenkwartier een woonwijk is. Echter een meerderheid in de raad, waaronder D66 en VVD vinden juist dat er meer terrassen moeten komen. Het CDA was ook tegen het loslaten van de horecatijden in het Centrum, maar ook hier was een meerderheid voor.

D66: Marieke van Doorn woont zelf in de wijk en vindt dat er best veel speelplekken in de wijk zijn waar je met je kinderen naartoe kunt gaan, waaronder het Prins Hendrikplein, waar de ouders lekker op een terras kunnen gaan zitten. Het bevreemdt haar wel hoe de gemeente omgaat met het bestemmingsplan. Het kan via de officiële weg worden aangepast, maar je doet dit niet sluipenderwijs. Er moet een balans blijven. Voor de 600 woningen zijn ook weer (fiets)parkeerplaatsen en Oracs nodig. Op 14 maart a.s. wordt in de raad een besluit genomen over de Woonagenda. Dit biedt nog een gelegenheid om in te spreken. De Woonagenda gaat o.m. over het bewaken van kamerverhuur en de plicht van de koper om zelf in de woning te gaan wonen (en deze dus niet te verhuren).

Henk Boenders vraagt of er verschil wordt gemaakt tussen horizontale splitsing (in hele etages) en verticale splitsing (etages ook weer opsplitsen). Het bestemmingsplan staat splitsing toe.

GroenLinks antwoordt dat dit ook bij de wethouder ligt.

Hart voor Den Haag zegt dat dit aangepakt kan worden met een Parapluherziening. Hart voor Den Haag vindt het gunstig voor de bestaande wijken dat er voornamelijk rond de stations wordt gebouwd, want daardoor kunnen de bestaande wijken worden ontzien.

Bij de herinrichting van de Zoutmanstraat t.b.v. de brede tram moet de straat ook fietsveilig worden gemaakt. Het is fijn dat de tram door de wijk blijft rijden, maar het zou ook fijn zijn als fietsers veilig door de straat kunnen fietsen zonder het risico om door de tramrails ten val te komen.

De Groene Eland, de Bizz en Marieke van Doorn zijn al in gesprek over hoe dit kan worden aangepakt. Een randvoorwaarde is dat de parkeergarage in de Prins Hendrikstraat ook weer open gaat.

D66: De Zoutmanstraat is een van de redenen waarom Marieke van Doorn de politiek in ging. Ook de ondernemers zijn het erover eens dat er veel te veel valpartijen plaatsvinden. De wethouder heeft toegezegd dat er al eind deze maand kortetermijnmaatregelen worden genomen. De wethouder is ook bereid om met bewoners en ondernemers na te denken over de langetermijnoplossing. De herinrichting zou in het 3^e of 4^e kwartaal van 2019 moeten beginnen. Een optie is om parkeerplaatsen op te offeren in ruil voor fietsveiligheid, waarbij de auto's in de parkeergarage moeten parkeren. De wethouder onderhandelt nog met de eigenaar van de Parkeergarage.

CDA: constateert dat hetzelfde probleem in de Goudenregenstraat speelt. Het zou fijn zijn als het Zeeheldenkwartier zijn expertise straks wil delen met de bewoners van de Goudenregenstraat.

Vraag: waarom wordt er geen gebruik gemaakt van de parkeerplaats van Albert Heijn die 's avonds altijd leeg is.?

Antwoord: Er zijn wel initiatieven om particuliere terreinen ook 's nachts te exploiteren. Het probleem is dat bewoners niet veel hebben aan betaalde parkeergelegenheid in de wijk.

CDA pleit ervoor om in in Bezuidenhout de parkeerplaatsen van kantoren in de wijk 's avonds open te stellen voor bewonersparkeren.

De voorzitter vindt het jammer dat de parkeervergunning van het ZHK wel geldt voor het centrum van Den Haag, maar niet voor Duinoord, wat voor bewoners van het ZHK een logische uitwijkmogelijkheid zou zijn.

PvdD: betreurt het dat er nog steeds aan meer parkeerplaatsen wordt gedacht. Het probleem is echter dat er veel te veel auto's zijn. Het autobezit moet juist ontmoedigd worden.

De voorzitter denkt dat relatief weinig bewoners van het Zeeheldenkwartier een vergunning hebben voor een 2^e auto. Je kunt niet ongestraft verdichten en tegelijkertijd parkeerplaatsen weghalen. De inzet van de brede tram gaat staks ook parkeerplaatsen kosten. Er zijn op dit moment domweg te weinig parkeerplekken in de wijk, het maakt de bewoners niet uit hoe dat is gekomen.

GroenLinks: zegt dat veel auto's weinig worden gebruikt. Een deel van de oplossing is het gebruik van deelauto's. Dit bevordert bovendien het elektrisch rijden. Pas als veel mensen gaan autodelen, ga je de positieve effecten merken. De wethouder wil dit stimuleren door de vergunningverlening te versnellen. Hij heeft ook voorgesteld dat de gemeente gebruik gaat maken van deelauto's.

VVD: ziet autodelen ook als een van de oplossingen op termijn. Het feit blijft dat er nu een probleem is. Als er in de Zoutmanstraat parkeerplekken verdwijnen, zal de parkeergarage zeker behouden moeten blijven. Het gebruik van de garage van AH is een mooi initiatief dat overwogen kan worden, evenals het beter benutten van de al bestaande parkeergarages. In het collegeakkoord is ook aandacht voor ondergronds parkeren. De raad heeft een nieuwe parkeernota aangenomen waarin ervan wordt uitgegaan dat bewoners binnen een straal van 500 m moeten kunnen parkeren. Dit wordt ook gehanteerd om een vergunning voor woningbouw te verstrekken.

Henk Boenders zegt dat bezoekers binnen een straal van 200m moeten kunnen parkeren. Telt dit ook mee bij het verstrekken van vergunningen voor woningbouw? Deze vraag en de vraag of bewoners van het ZHK ook in Duinoord mogen parkeren worden meegenomen. **Actie: partijen zoeken dit uit.**

Wilbert vraagt aandacht voor het feit dat de gemeente enthousiast Chinese bedrijven naar Den Haag probeert te halen en zijn best doet om handelsrelaties met China op te bouwen. Dit ondanks het feit dat de mensenrechten in China op grote schaal worden geschonden en de Chinese overheid genocide pleegt op leden van Falung Gong. Hoe geloofwaardig is het dan om Den Haag Stad van Vrede en Recht te noemen of om als vertegenwoordiger van de gemeente bij de herdenking bij het Roma- en Sintimonument te zijn.

PvdD: signaleert dat de gemeente in algemene zin toch vaak kiest voor economische belangen boven mensenrechten en dat wethouder De Mos met Economie in zijn portefeuille zijn best doet om Den Haag op de kaart te zetten. In dit geval kan je je afvragen of je heel actief moet handelen met een land met slechte mensenrechten en waarom de wethouder niet iemand meeneemt die dit aan de orde kan stellen.

Bewoner: kent China goed en zegt dat men over het algemeen ziet dat economische vrijheid vaak persoonlijke vrijheid met zich meebrengt. De kwestie van de aanwezigheid bij het monument gaat nogal ver.

De voorzitter besluit dat dit een wijkoverstijgende kwestie is.

Hemsterhuisstraatbrug: Een medewerker van de Willemsvaart: vraagt aandacht voor het feit dat de gemeente van plan is om de Hemsterhuisstraatbrug te verhogen, zodat er ook overdekte boten onderdoor kunnen varen. De draaibrug is Joods industrieel erfgoed, waarvan er nog maar 4 bruggen draaibaar zijn. Het zou mooi zijn als deze brug ook weer draaibaar wordt. Het draaimechanisme zit er overigens niet meer in. De ingreep gaat hoe dan ook veel geld kosten en misschien ook wel bomen. Als de brug weer draaibaar wordt gemaakt, kunnen de overdekte boten er ook door. Maak de brug weer draaibaar, leuk voor de toeristen, het maakt de stad mooier en je gaat met eerbied om met Joods erfgoed. Henk Boenders heeft wethouder Van Asten gevraagd wat het kost om de brug weer draaibaar te maken, maar heeft nog geen antwoord gekregen. De veiligheid is een belemmering. De raad zei ooit dat de brug niet weer draaibaar wordt gemaakt, er is dus niet veel medewerking.

Actie: de partijen nemen dit mee in de gezamenlijke schriftelijke vragen.

Vraag: Waarom wordt het CBS-gebouw in Voorburg niet geschikt gemaakt voor bewoning?

HSP: het pand is al gesloopt. Er komen woningen op het terrein.

De voorzitter sluit de bijeenkomst af met de oproep om vooral te gaan stemmen en bedankt de raadsleden voor hun inbreng.